



# Frans gewikt en gewogen: van uitstroom SO tot instroom academisch HO

Piet Desmet

(i.s.m. Jo Denis, Caroline Gevaert,  
Rianne Janssen en Daniël Van Nijlen)



0. Van peiling eerste graad naar peiling derde graad

1. Resultaten peiling luisteren

2. Analyse verschillen Frans luisteren

3. Resultaten peiling spreken

4. Didactische aanbevelingen

5. Instroom academisch HO

## 0. Van peiling eerste graad naar peiling derde graad

- Eerste graad: lezen, luisteren en schrijven
    - Lezen: 92% begrijpen van korte boodschappen  
95% begrijpen samenhang in korte teksten
    - Luisteren: 43% begrijpen van korte boodschappen  
23% begrijpen van hoofdzaken in korte teksten
- > voor derde graad:  
eerder luisteren dan lezen  
nog steeds problematische vaardigheid of beter?

- Eerste graad Schrijven:  
Communicatieve doel om en bij de 80%  
Maar: problemen met vormcorrectheid  
amper risiconame bij formuleren tekst

-> voor derde graad:  
complementaire productieve vaardigheid

welke verhouding hier tussen bereiken van  
communicatief doel en vormcorrectheid?

# 1. Resultaten peiling luisteren

## 1.1. Globaal eerder behoorlijk resultaat:

aso: 72%

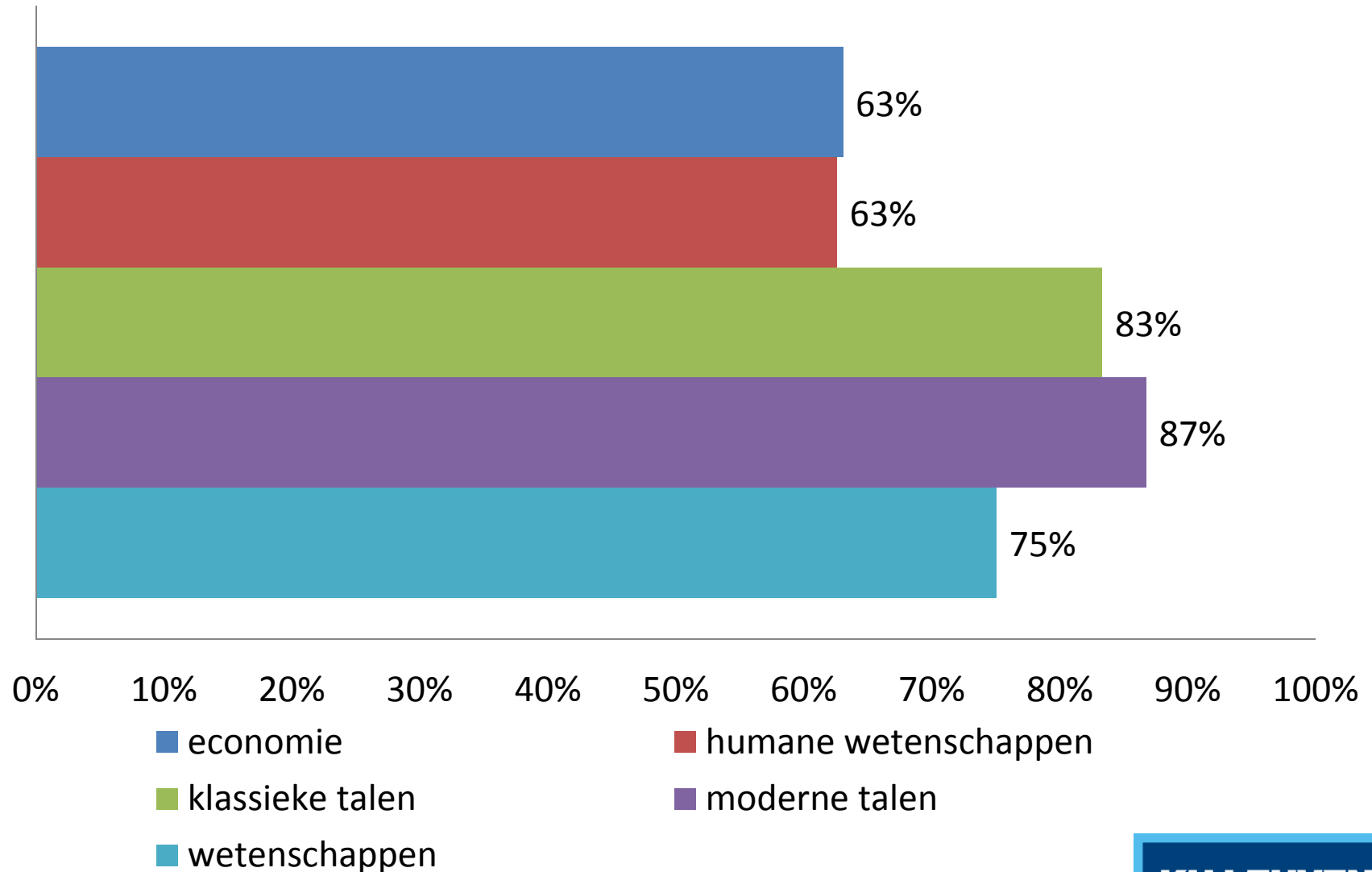
tso: 63%

kso: 68%

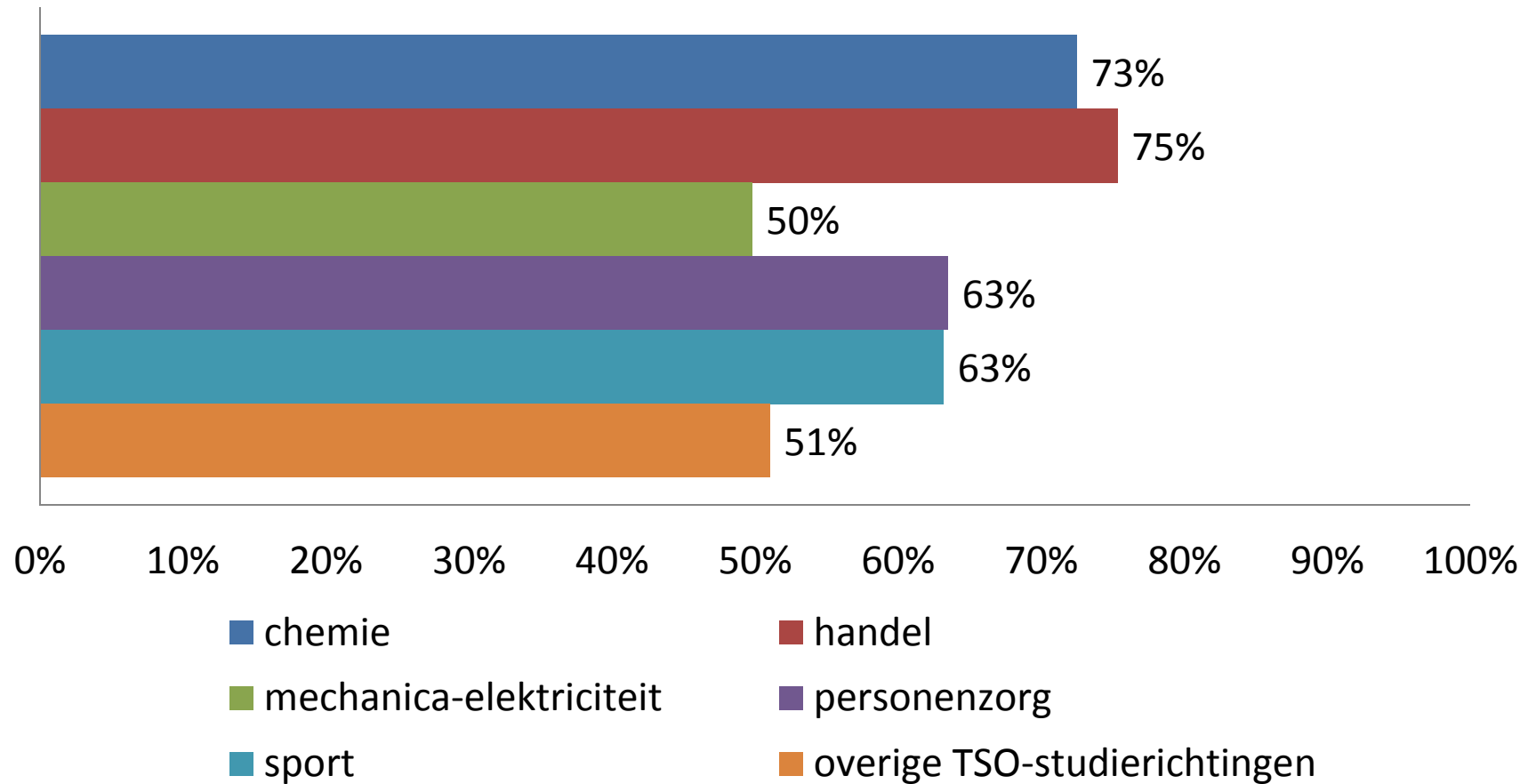
Opgelet: niet zelfde ET voor drie onderwijsvormen  
tso/kso slechts 1 verwerkingsniveau (beschrijvend)

(vergelijking peiling Nederlands luisteren derde graad ASO: 93%)

## 1.2. Behalen ET luisteren per optiegroep aso



## Behalen ET luisteren per optiegroep tso

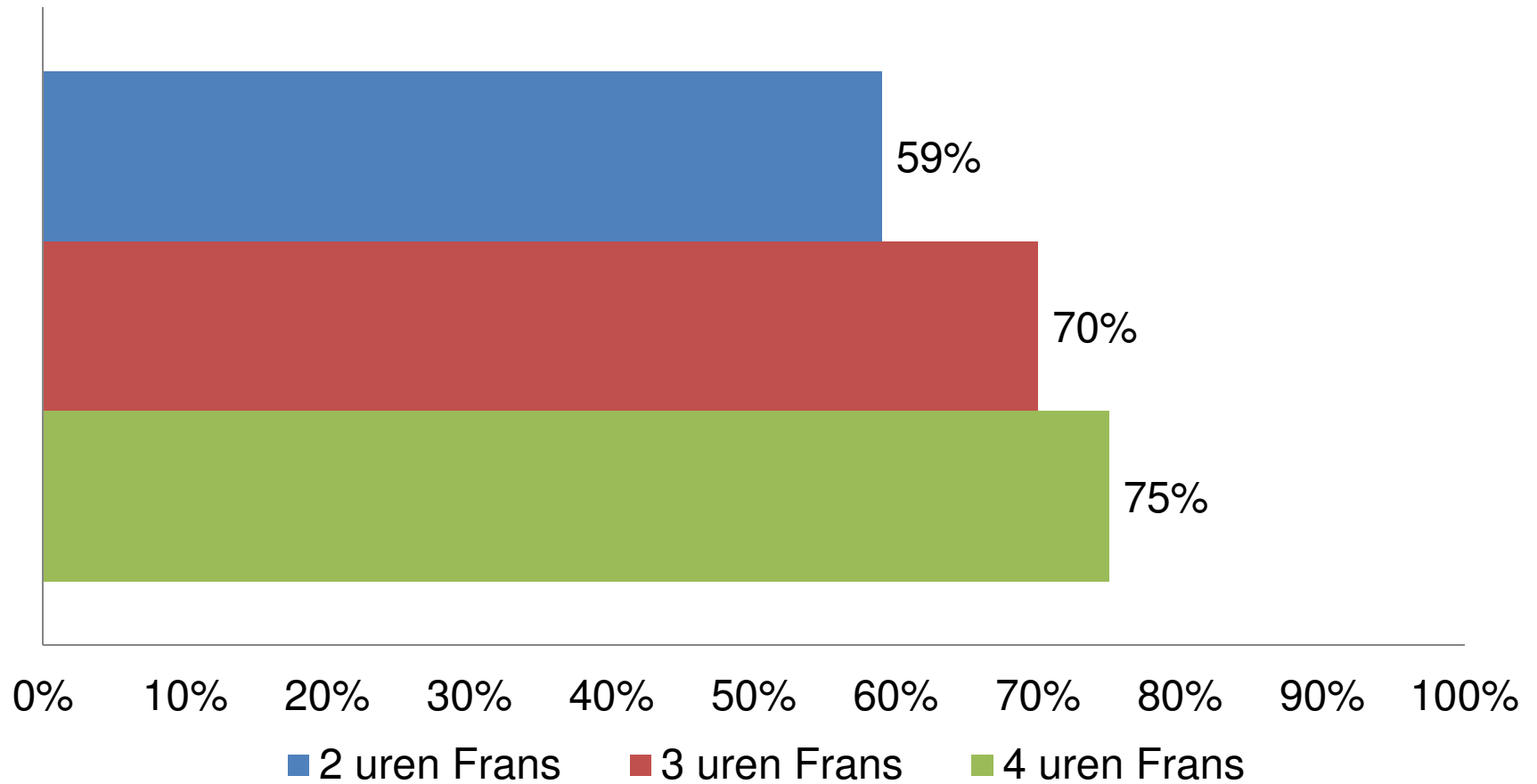


## 1.3. Aantal uren Frans - tso

	N	% 2 uren Frans	% 3 uren Frans	% 4uren Frans	% 5 uren Frans	% 6 uren Frans
<b>Chemie</b>	<b>53</b>	<b>79</b>	<b>21</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Chemie	13	100	0	0	0	0
Farmaceutisch-technisch assistent	10	100	0	0	0	0
Techniek-wetenschappen	30	63	37	0	0	0
<b>Handel</b>	<b>368</b>	<b>2</b>	<b>44</b>	<b>46</b>	<b>5</b>	<b>3</b>
Boekhouden-informatica	59	0	98	2	0	0
Handel	259	0	39	56	5	0
Informaticabeheer	11	64	36	0	0	0
Secretariaat-talen	39	0	0	56	13	31
<b>Mechanica-elektriciteit</b>	<b>180</b>	<b>100</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Personenzorg</b>	<b>433</b>	<b>27</b>	<b>73</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Gezondheids- en welzijnswetenschappen	99	42	58	0	0	0
Jeugd- en gehandicaptenzorg	54	100	0	0	0	0
Sociale en technische wetenschappen	280	7	93	0	0	0
<b>Sport</b>	<b>59</b>	<b>75</b>	<b>25</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Lichamelijke opvoeding en sport	59	75	25	0	0	0
<b>Overige TSO-studierichtingen</b>	<b>167</b>	<b>68</b>	<b>25</b>	<b>7</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



## Behalen eindtermen per uren Frans tso/kso



## 2. Analyse verschillen Frans luisteren

2.1. Samenhang met thuissituatie

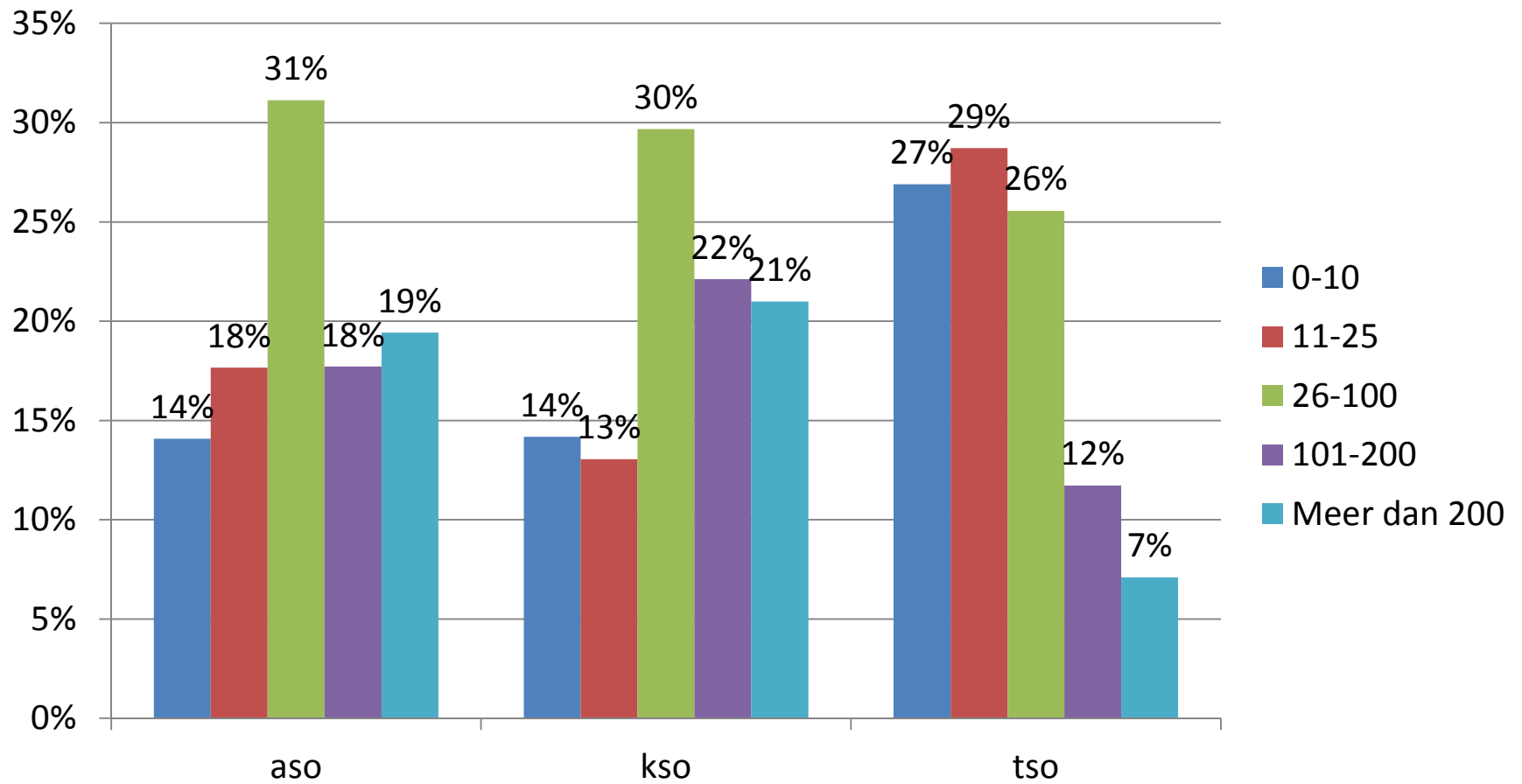
2.2. Samenhang met contact en attitude

2.3. Samenhang met verdere studieloopbaan

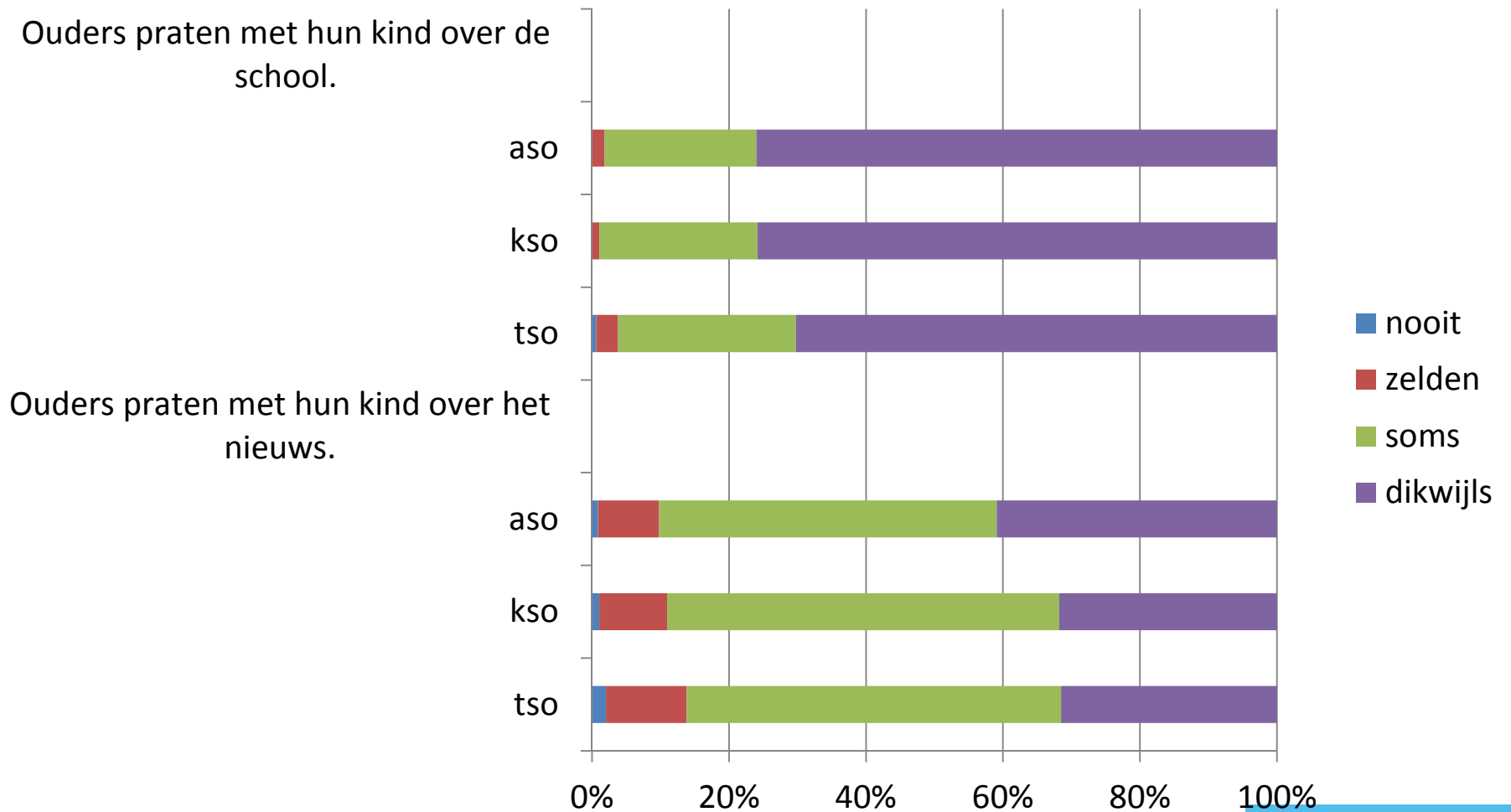
## 2.1. Samenhang met thuissituatie

	Luistertoets aso	Luistertoets kso en tso
<i>0-10 boeken thuis</i>	-	-
<i>Gunstige sociaaleconomische situatie van het gezin</i>	+	
<i>Cognitief stimulerend thuisklimaat volgens ouders</i>	+	
<i>Cognitief stimulerend thuisklimaat volgens leerlingen</i>	+	+
<i>Positieve attitude van ouders met betrekking tot Frans</i>	+	+

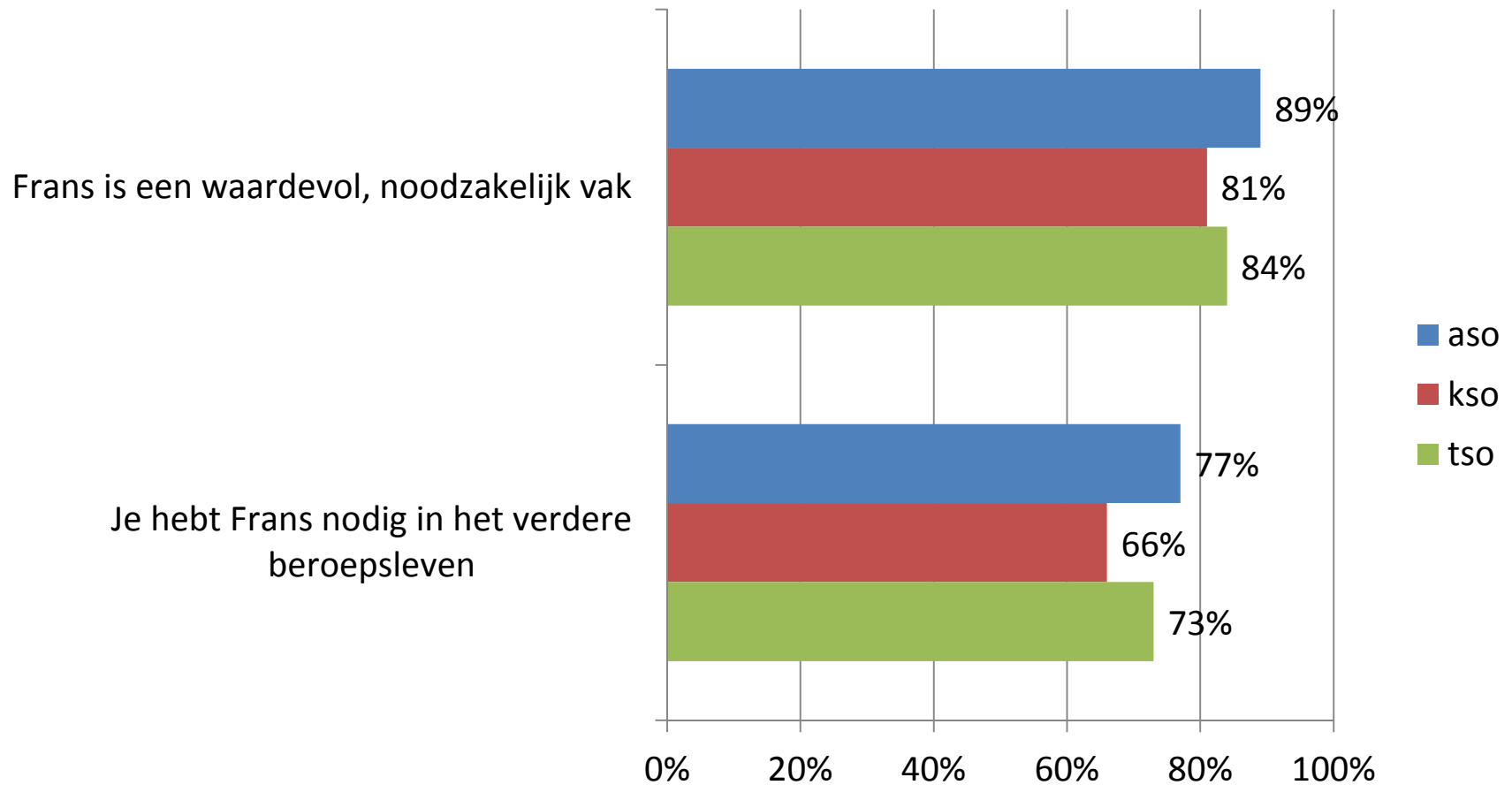
# Cultureel kapitaal



# Cognitief stimulerend thuisklimaat volgens ouders



# Attitude ouders ten opzichte van het vak Frans

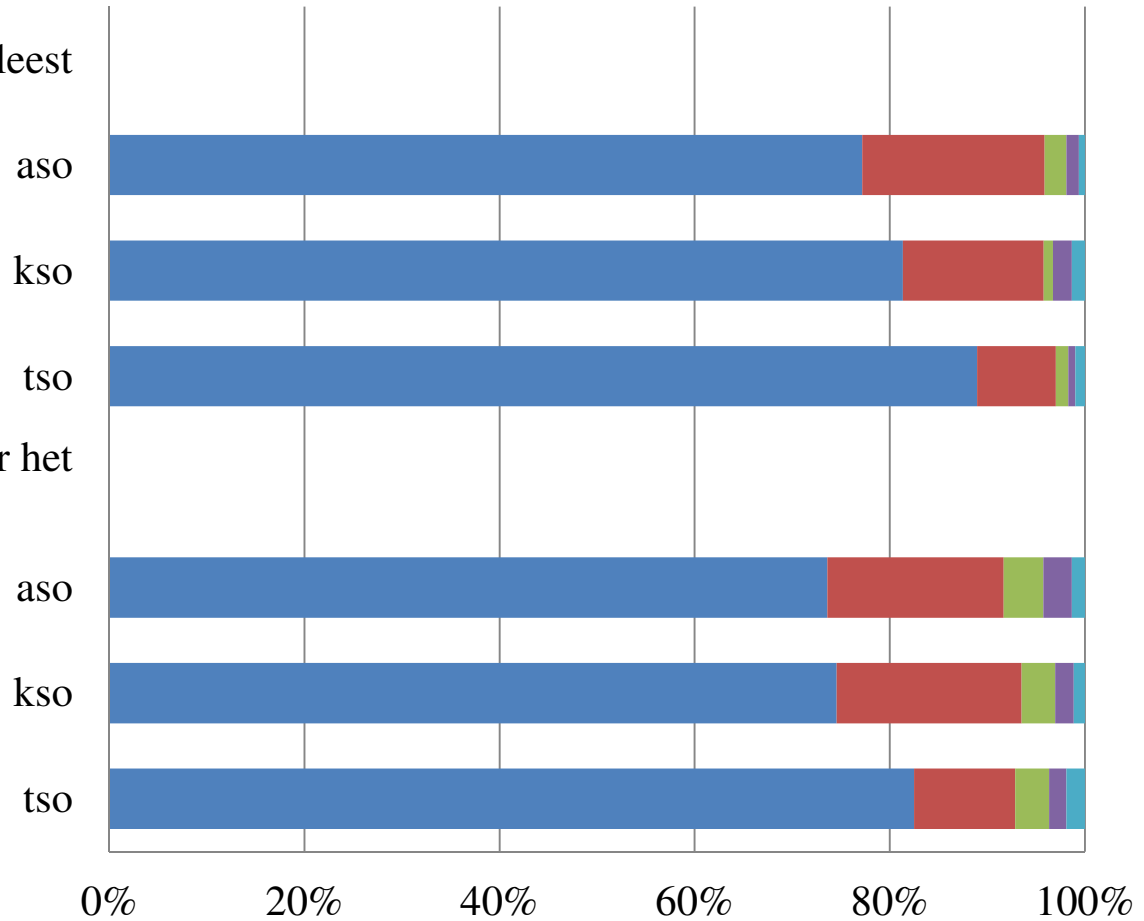


## 2.2. Samenhang met contact en attitude

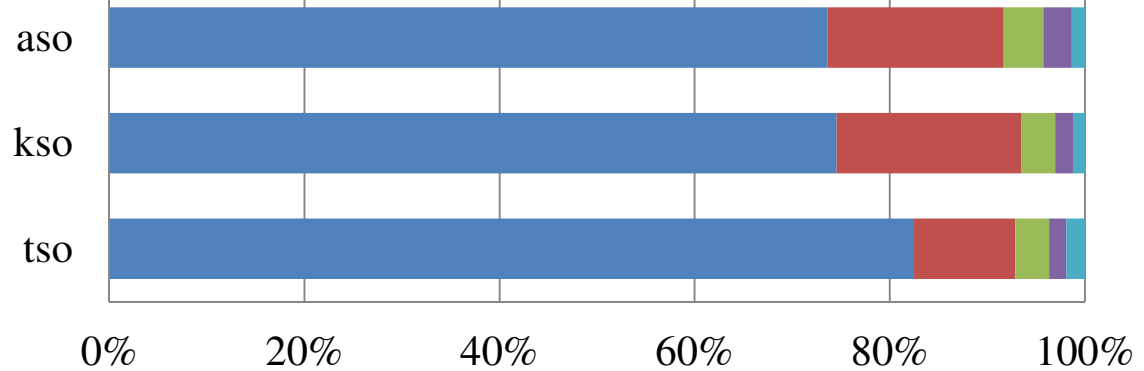
	Luistertoets aso	Luistertoets kso en tso
<b>Algemene kenmerken van leerlingen en hun gezin</b>		
<i>Contact Frans buiten de school</i>	+	+
<i>Positieve attitude en motivatie van leerlingen voor Frans</i>	+	+
<i>Hogere zelfinschatting vaardigheden Frans</i>	+	+
<i>Positiever zelfbeeld Frans</i>	+	+
<i>Grotere bereidheid om Frans te spreken binnen de klas</i>	+	+
<i>Grotere bereidheid om Frans te spreken buiten de klas</i>	+	+
<i>Meer taalangst Frans binnen de klas</i>	-	-
<i>Meer taalangst Frans binnen de klas</i>	-	-

# Contact met het Frans buiten de school

Franstalige boeken die je voor het plezier leest



Franstalige tijdschriften of strips die je voor het plezier leest



■ nooit

■ één of een aantal keer per jaar ■ één keer per maand

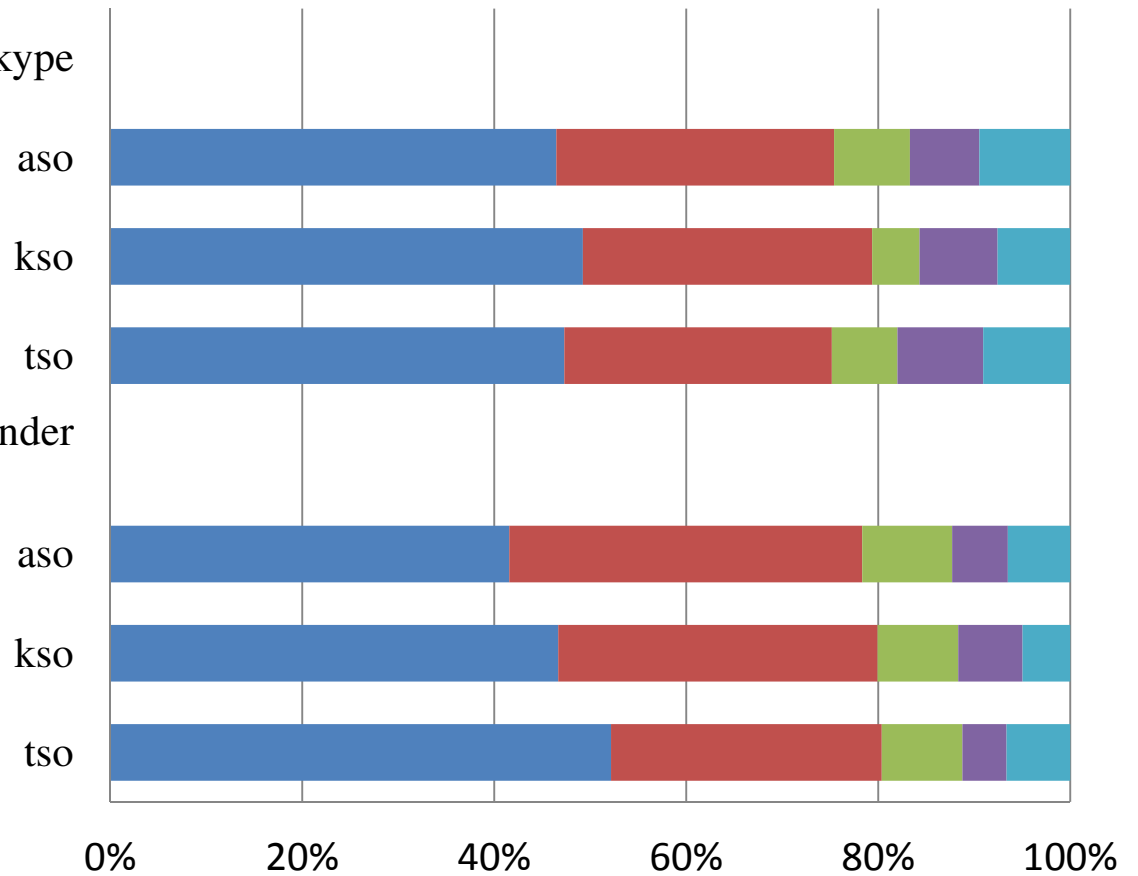
■ een aantal keer per maand

■ een aantal keer per week



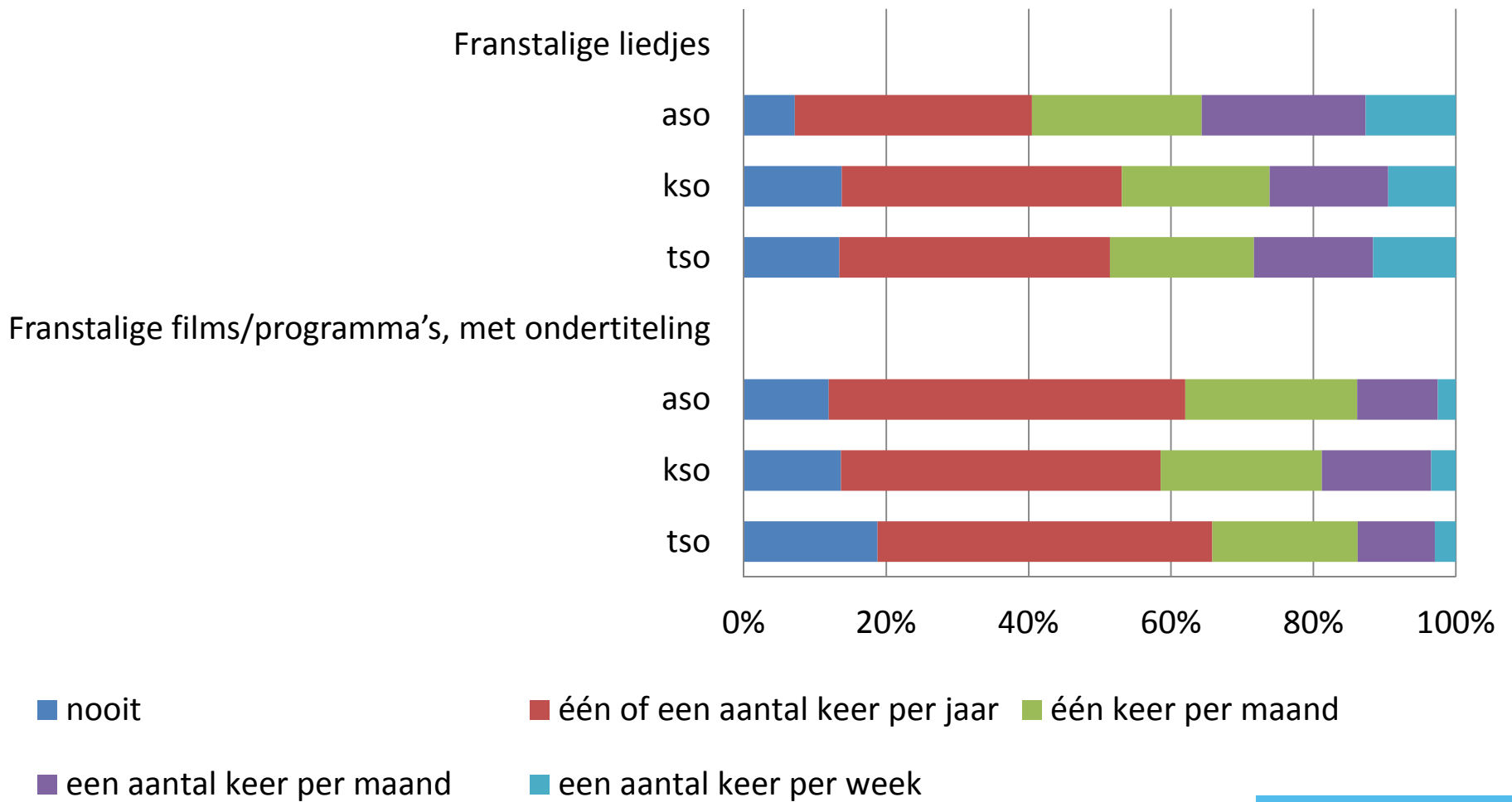
# Contact met het Frans buiten de school

via e-mail, MSN, brieven, Facebook, Skype

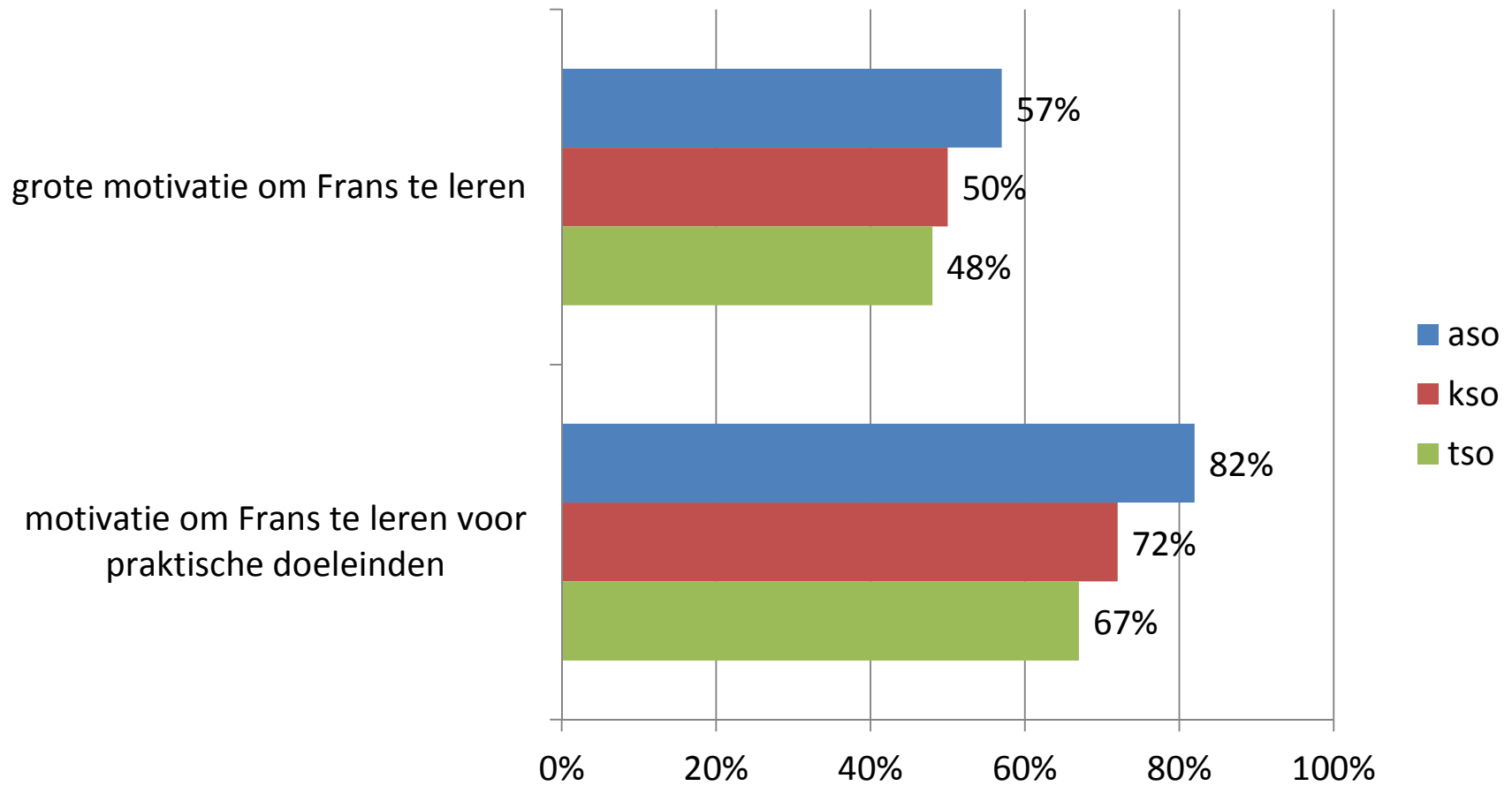


- nooit
- één of een aantal keer per jaar
- één keer per maand
- een aantal keer per maand
- een aantal keer per week

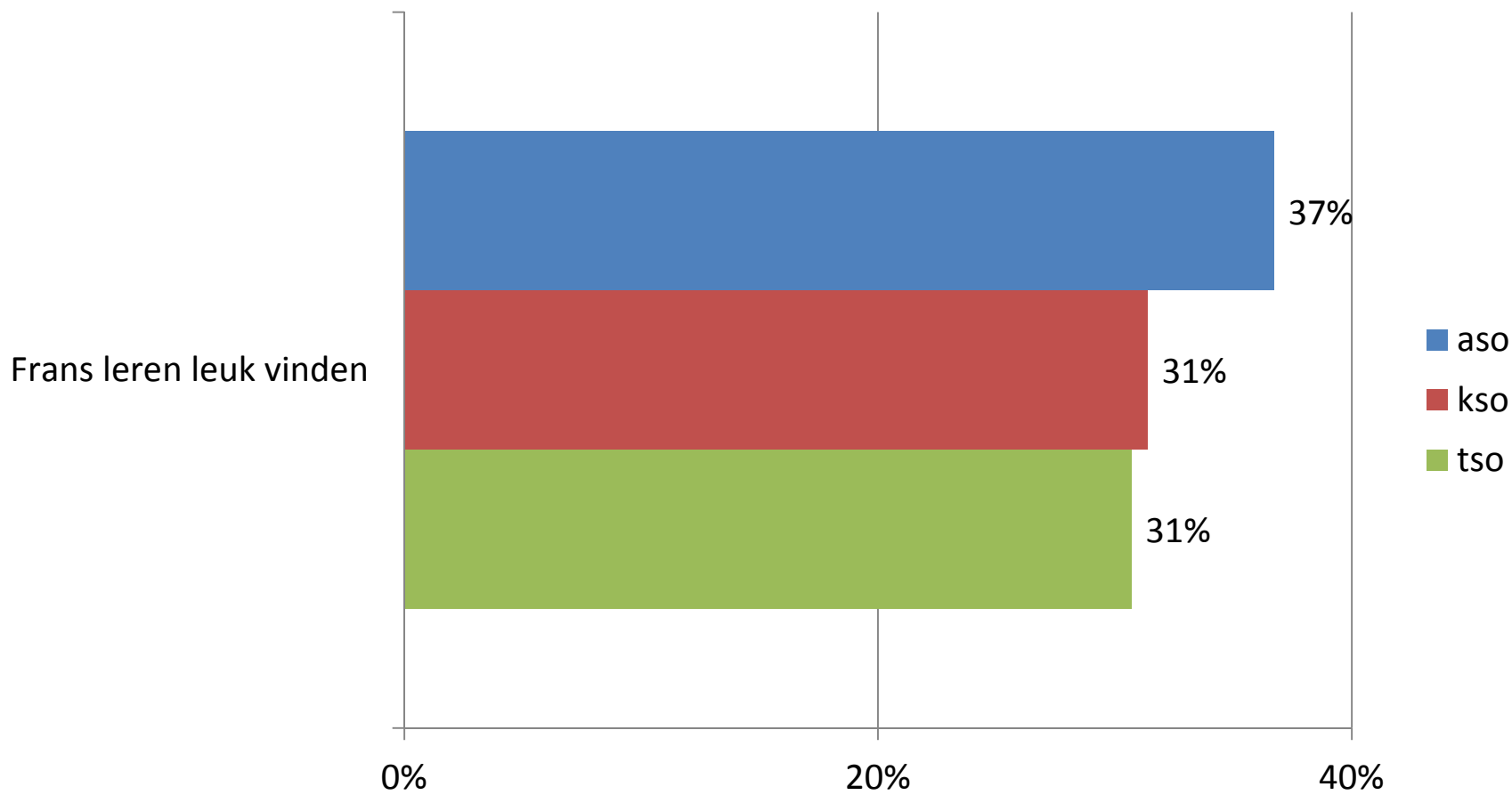
# Contact met het Frans buiten de school



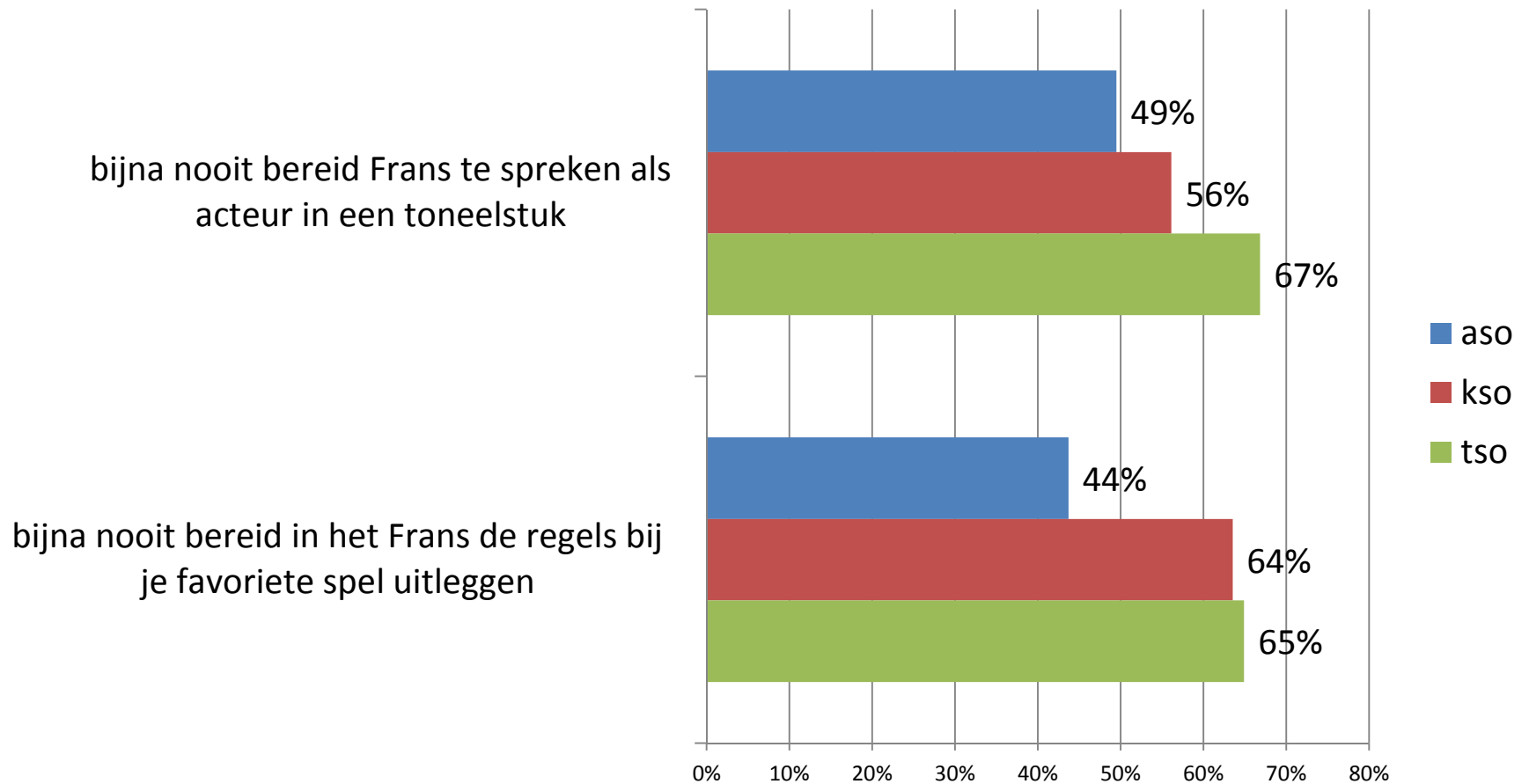
# Motivatie



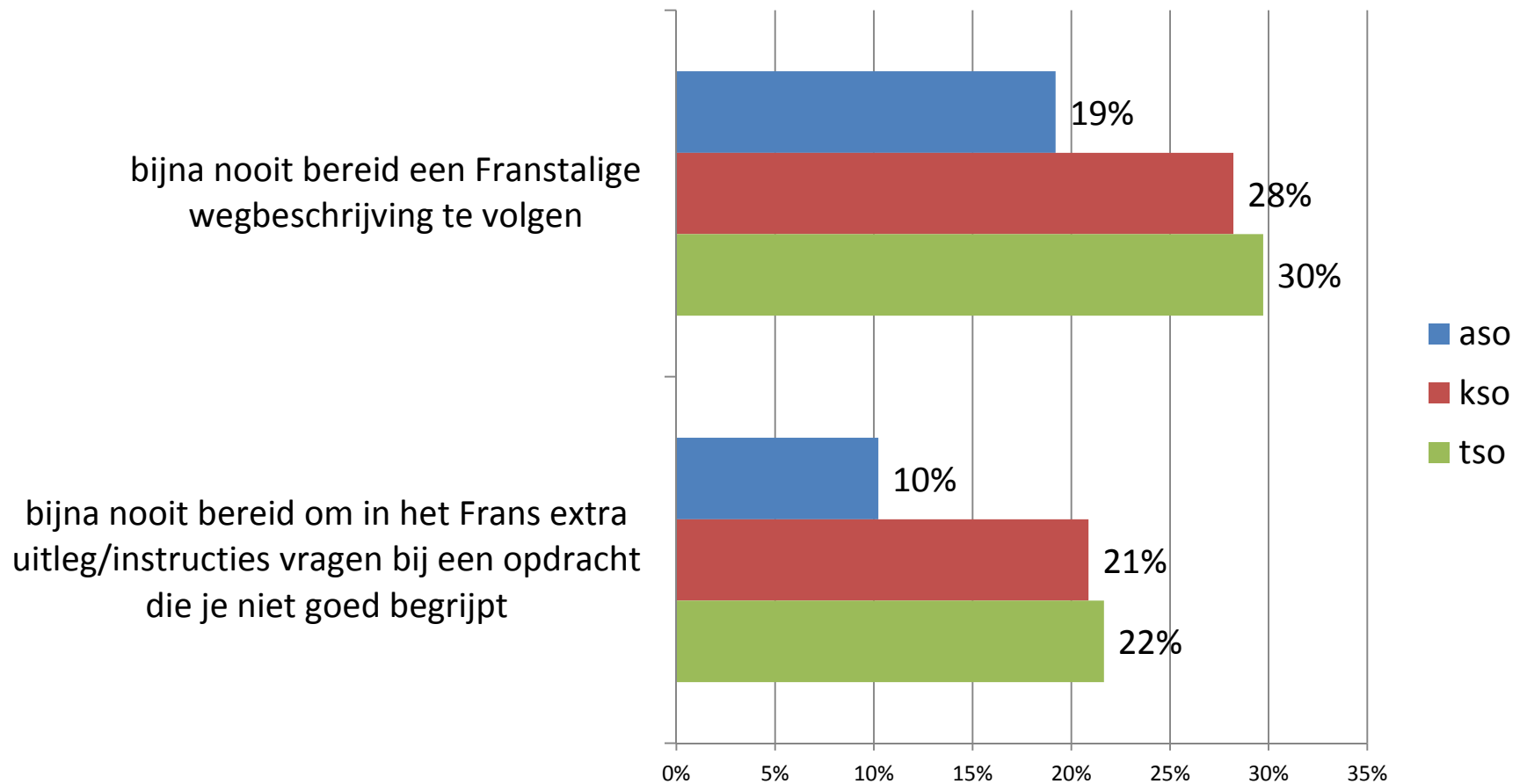
# Plezier



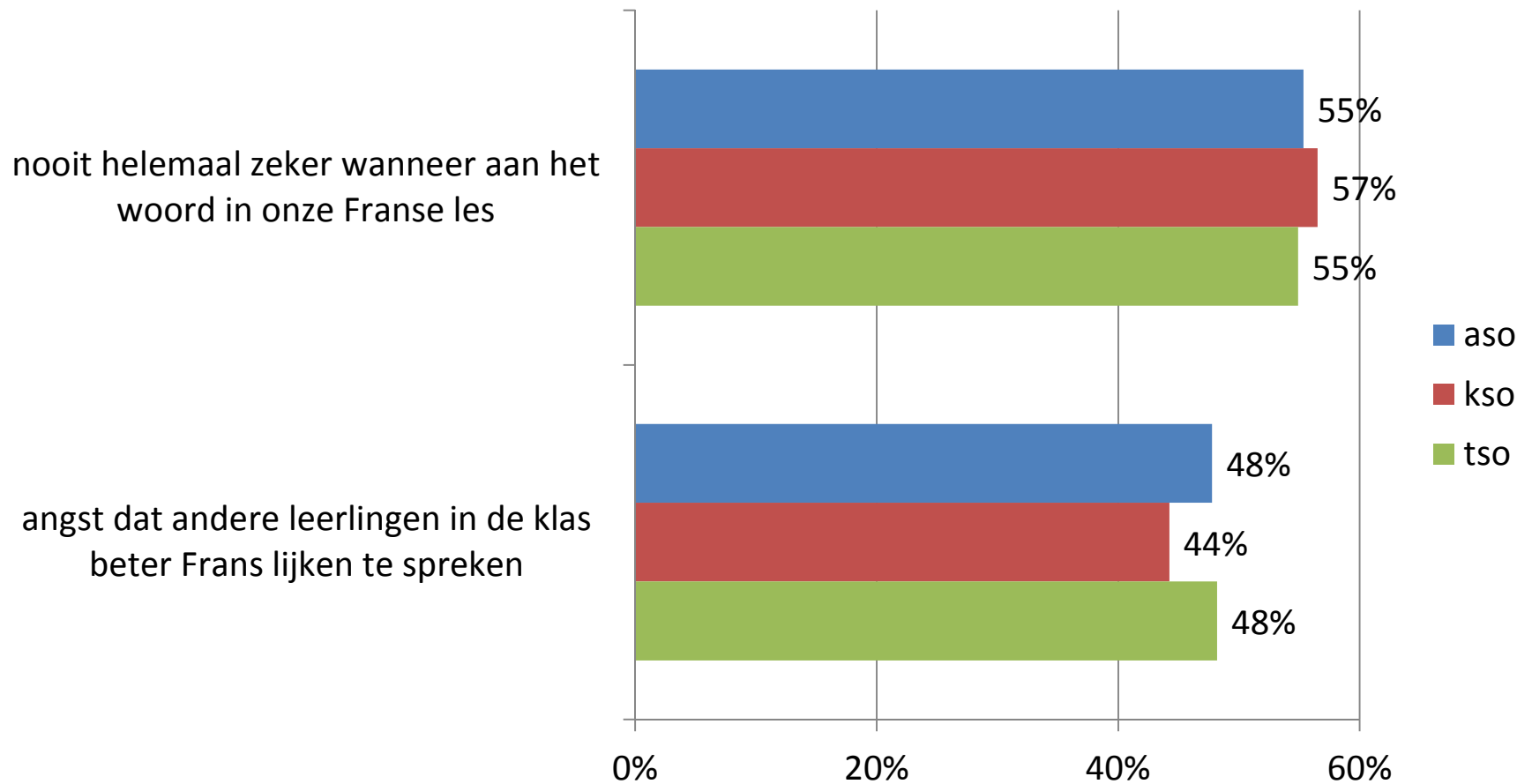
# Bereidheid om Frans te spreken in de klas



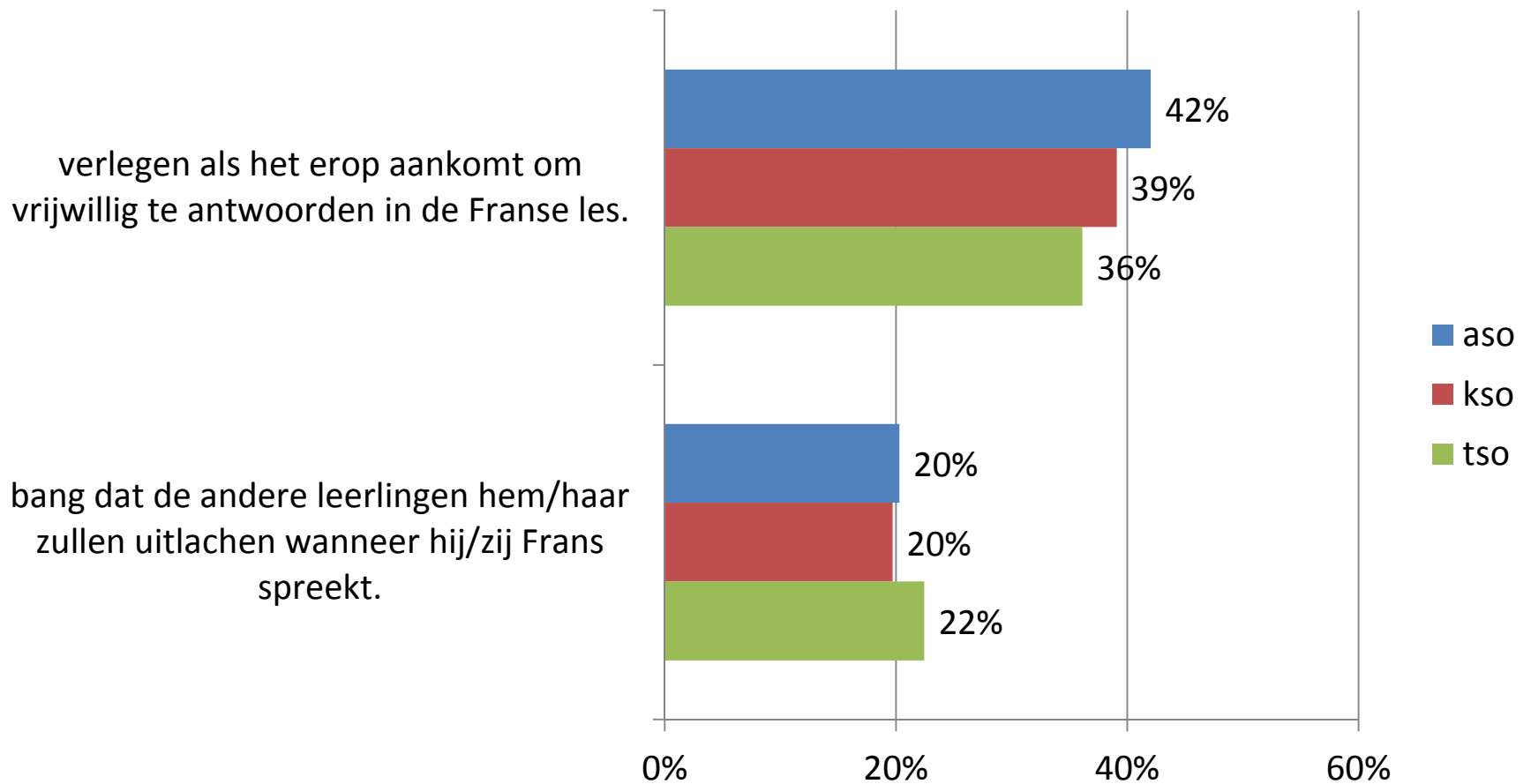
## Bereidheid om Frans te spreken in de klas



## Taalangst binnen de klas

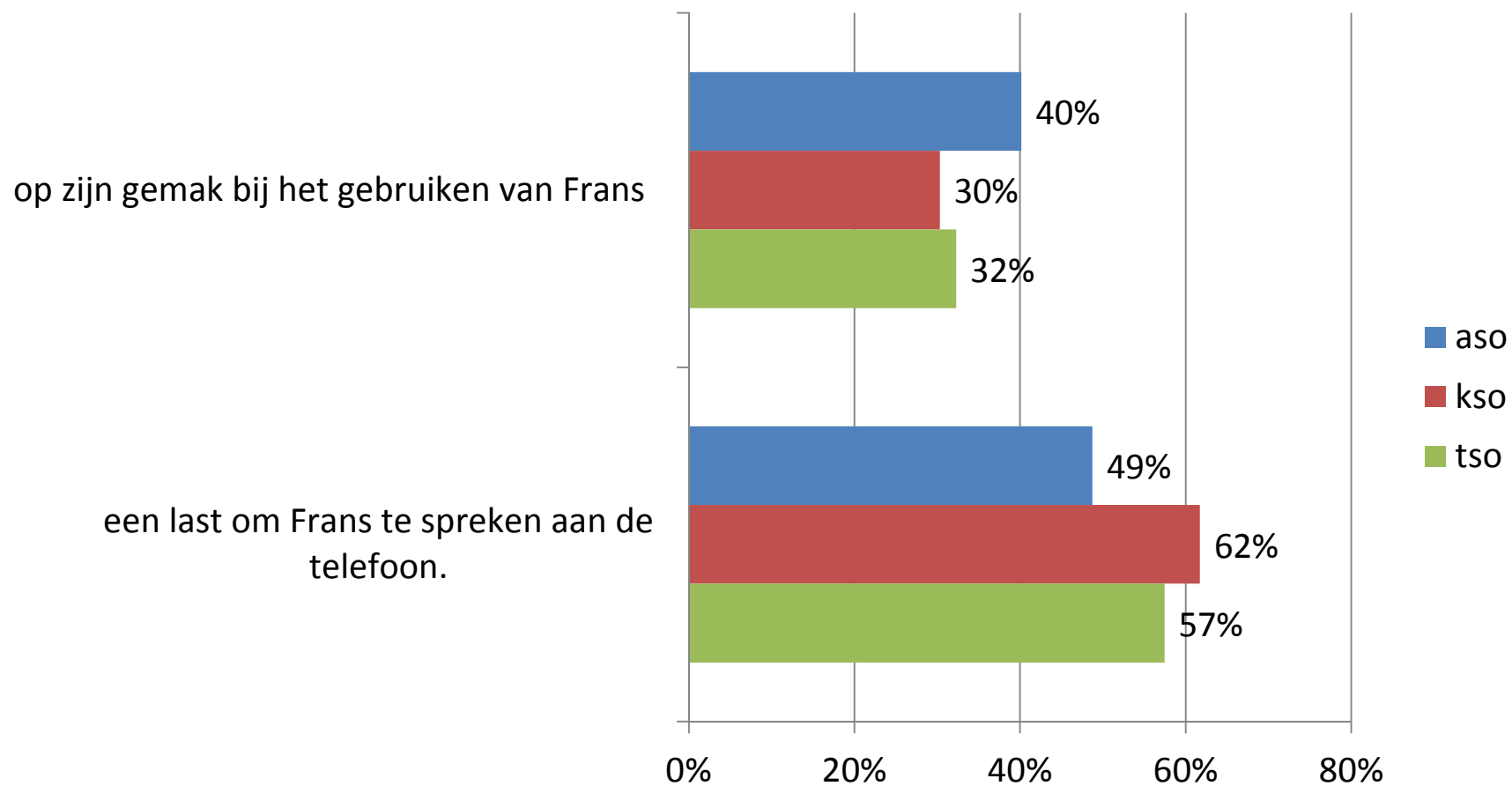


## Taalangst binnen de klas

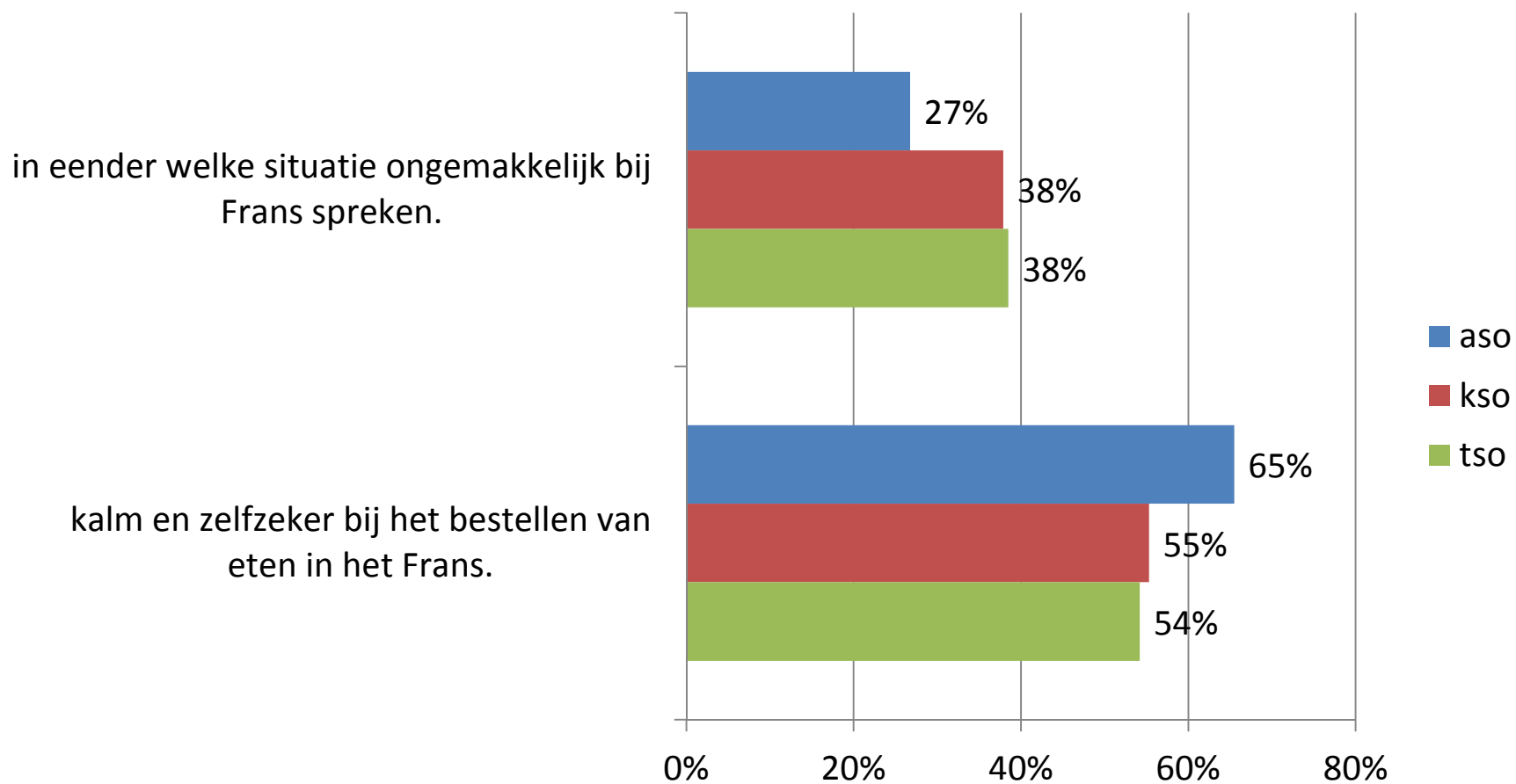




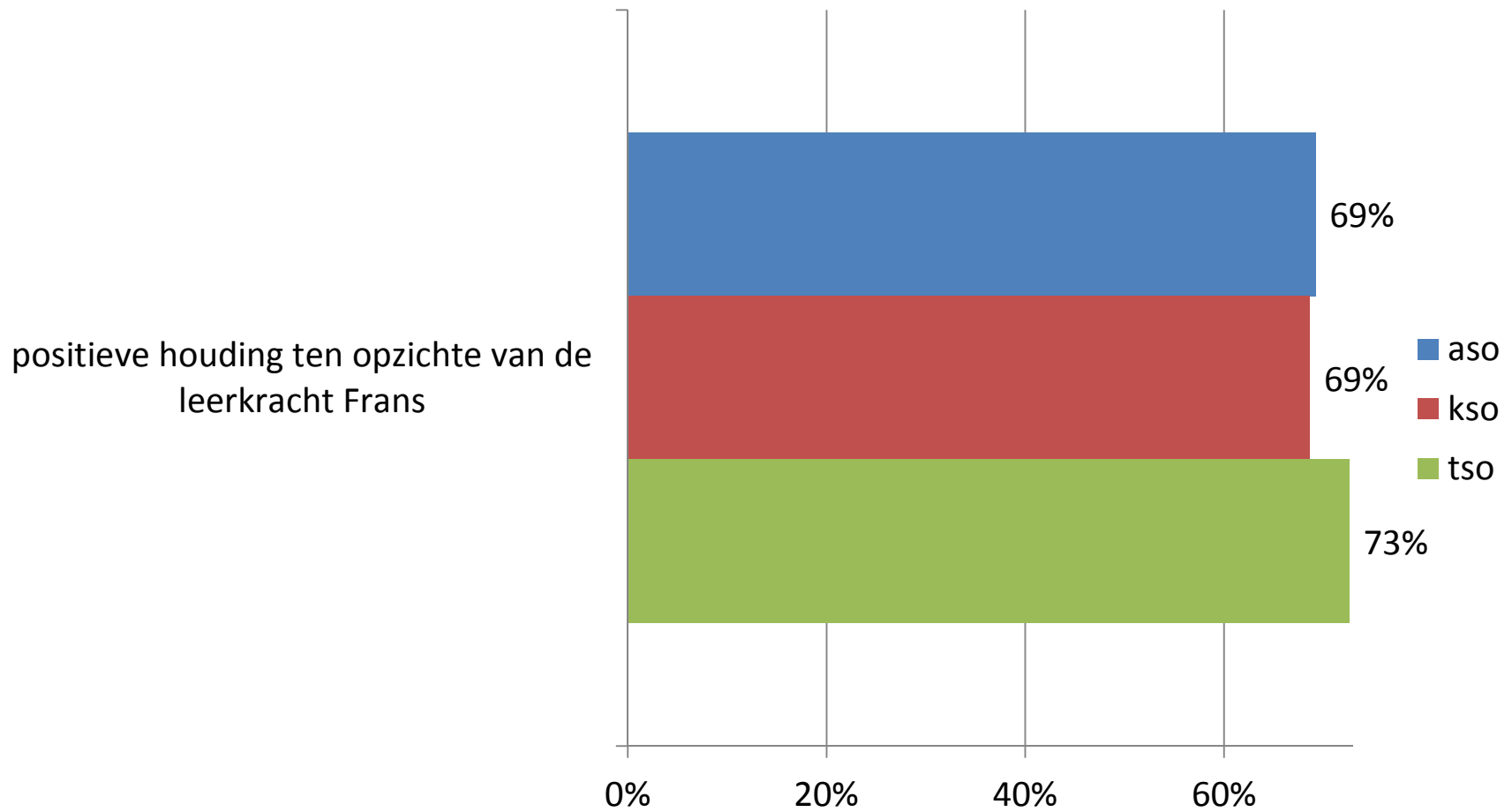
## Taalangst buiten de klas



## Taalangst buiten de klas



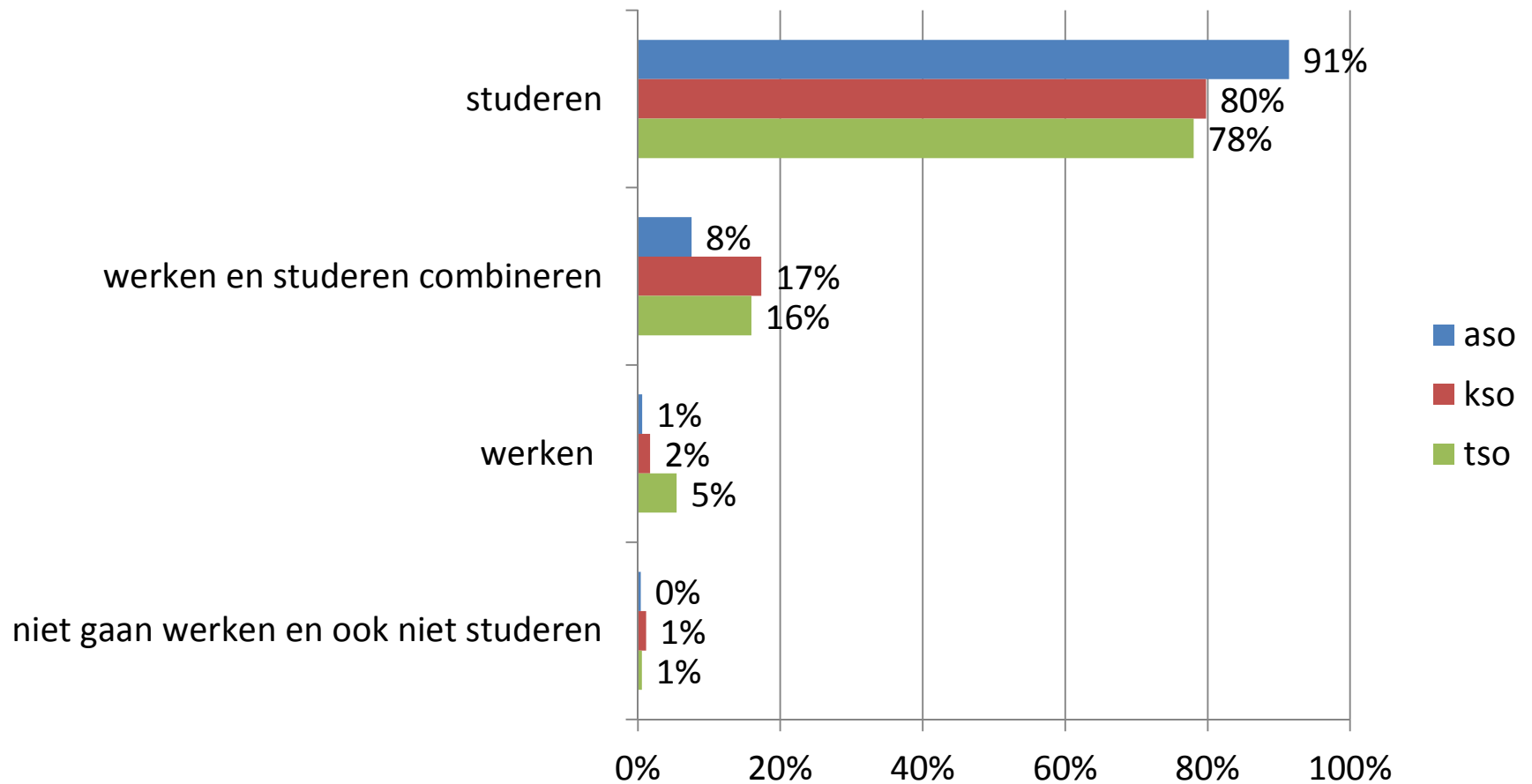
# Attitude ten opzichte van de leerkracht



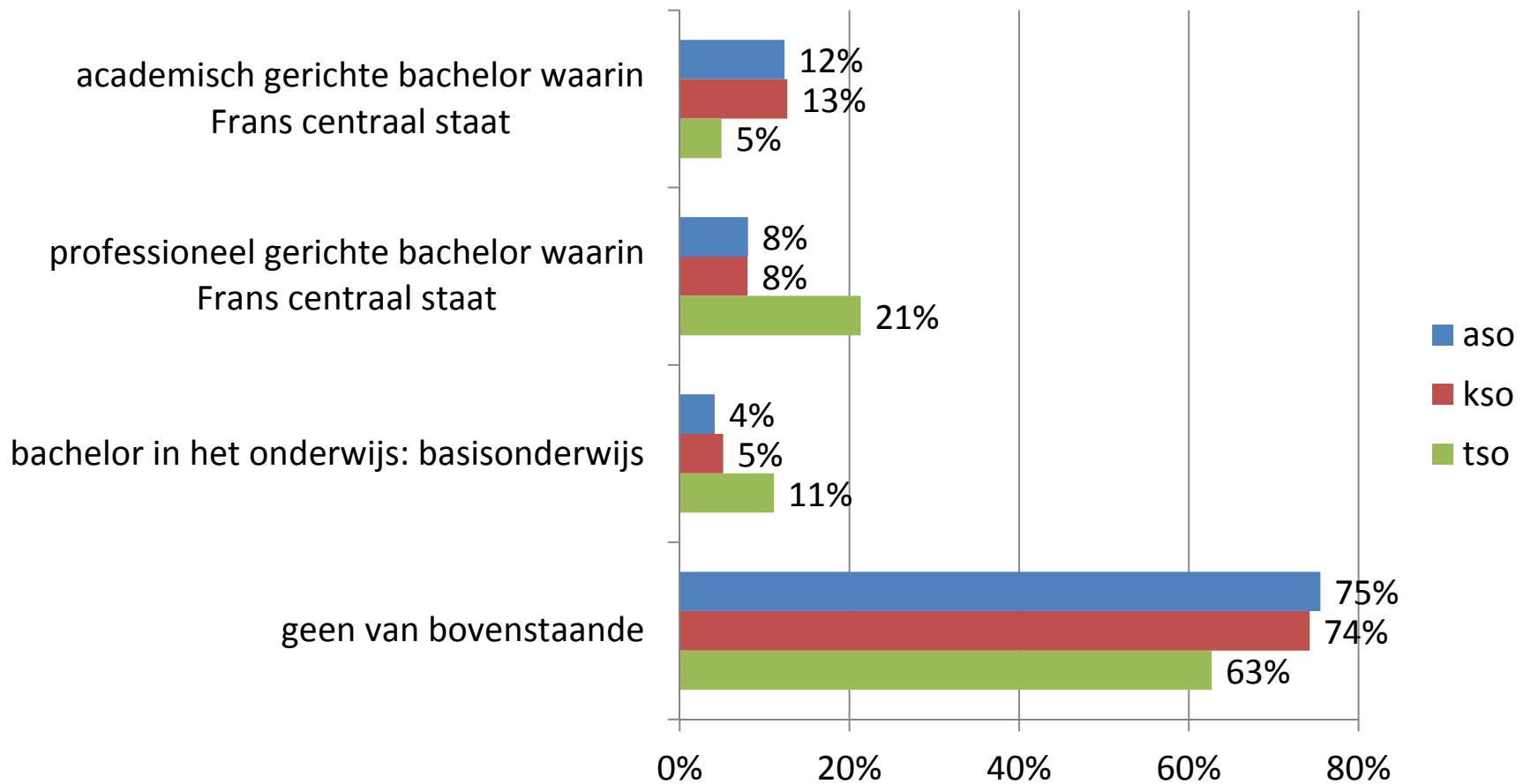
## 2.3. Samenhang met verdere studieloopbaan

	Luistertoets aso	Luistertoets kso en tso
<i>Plannen na het zesde middelbaar (t.o.v. studeren)</i>		
werken en studeren combineren		
werken		-
niet gaan werken en ook niet studeren		
<i>Gekozen studierichting</i>		
academische bachelor waarin Frans centraal staat		
professionele bachelor waarin Frans centraal staat	-	+
bachelor in het onderwijs: basisonderwijs	-	

# Plannen na derde graad



# Gekozen studierichting



# 3. Resultaten peiling spreken

## ASO: genuanceerd beeld

vlotheid: tussen 75 en 84%

actief en reactief onderhouden van een gesprek: 80 en 83%

formuleren van een beredeneerde mening: 94% (beoordelend!)

## MAAR:

efficiënte uitleg bij folder: 71%

gebruik van structuurmarkeerders: 59%

inkleden van een uitleg: 53%

respecteren van gespreksconventies: 46%

## ASO: reikwijdte/vormcorrectheid (proefoverschrijdend)

	<i>Lexicale reikwijdte</i>	<i>Morfo- syntactische reikwijdte</i>	<i>Lexicale vorm- correctheid</i>	<i>Morfo- syntactische vorm- correctheid</i>
<i>Totale steekproef</i>	64	65	64	49
Economie	58	59	64	47
Humane wetenschappen	51	55	57	37
Klassieke talen	83	83	78	65
Moderne talen	68	68	58	60
Wetenschappen	65	65	61	45





Spreektaak “Oxfam”:

Inhoudelijk OK (behalve inkleden uitleg)

Redelijk vlot

Gemiddelde lexicale reikwijdte

Uitgebreide morfosyntactische reikwijdte

Gemiddelde lexicale vormcorrectheid

Gemiddelde morfosyntactische vormcorrectheid

## TSO-KSO: behoorlijk problematisch

reageren op gerichte vragen: 79%

MAAR:

vergelijkbare tendensen met ASO,  
maar dan telkens met aanzienlijk lagere scores  
en duidelijke verschillen tussen optiegroepen  
(zowel voor inhoudelijke als vormelijke parameters)

# Resultaten eindterm 18 TSO/KSO

(informatie uit informatieve, prescriptieve en narratieve teksten meedelen)

	<i>efficiënt uitleg geven</i>	<i>kleedt de uitleg in</i>	<i>bijkomende informatie</i>	<i>voldoende vlot</i>
<i>Totale steekproef</i>	52	43	44	58
Chemie	55	45	18	55
Handel	53	52	43	70
KSO	51	49	49	63
Mechanica-elektriciteit	41	30	39	29
Personenzorg	55	39	55	55
Sport	50	57	43	64
Andere	51	39	35	57

## TSO/KSO: reikwijdte/vormcorrectheid (proefoverschrijdend)

	<i>Lexicale reikwijdte</i>	<i>Morfo- syntactische reikwijdte</i>	<i>Lexicale vorm- correctheid</i>	<i>Morfo- syntactische vorm- correctheid</i>
<i>Totale steekproef</i>	48	38	47	38
Chemie	36	27	36	27
Handel	64	51	65	50
KSO	51	41	51	48
Mechanica-elektriciteit	25	21	25	19
Personenzorg	37	27	32	27
Sport	64	50	50	50
Andere	42	33	48	36



Spreektaak “Autostopgesprek”:

Reageert inhoudelijk correct: bijna altijd

Begrijpt altijd wat de automobilist zegt of vraagt: neen

De leerling vraagt verbaal om verduidelijking of herhaling

als hij niet heeft begrepen wat de automobilist zegt of vraagt: neen

De leerling spreekt aarzelend

Lexicale reikwijdte: beperkt

Morfosyntactische reikwijdte: beperkt

Lexicale vormcorrectheid: gemiddeld

Morfosyntactische vormcorrectheid: zwak

## 4. Didactische implicaties

- Parameters van de toetsmatrijs direct relevant voor dagdagelijkse toetspraktijk
  - bv. meer diversifiëren qua tekstsoorten
  - bv. luisteren: kortere fragmenten zodat 5 tekstsoorten aan bod komen
  - bv. ASO: aandacht voor twee hogere verwerkingsniveau's (structurerend en beoordelend)
- Nood aan gedegen spreekvaardigheidsonderwijs (nog meer in tso en kso dan in aso)
- Werken met integrerende communicatieve taaltaken neemt niet weg dat hierbinnen ook duidelijk op vormcorrectheid en reikwijdte moet gewerkt worden.

# 5. Instroom academisch HO

## 5.1. Instroom en slaagcijfers

Taal & Letterkunde  
Toegepaste Taalkunde

## 5.2. Instroom SLO Frans

## 5.1. Instroom en slaagcijfers T&L en Toegepaste Taalkunde

### Vooropleiding en slaagcijfers generatiestudenten 2007-2010

taal en letterkunde ABA (2639 studenten, gem SS=57,5)			
Richting	aantal	%	SS
	leerlingen		
aso	2506	95	59
bso	<10		13,5
kso	54	2	36,1
tso	74	2,8	24

toegepaste taalkunde (1823 studenten, gem SS=48,6)			
Richting	aantal	%	SS
	leerlingen		
aso	1449	79,5	56,4
bso	40	2,2	5,7
kso	36	2	22,7
tso	296	16,2	19,7



## Vooropleiding en slaagcijfers generatiestudenten 2007-2010

taal en letterkunde ABA (2639 studenten, gem SS=57,5)			
Richting	aantal	%	SS
	leerlingen		
aso	2506	95	59
Moderne talen	1479	56.1	56
Klassieke talen	>1496	56.7	72.56
Wiskunde	449	17.1	68.22

toegepaste taalkunde (1823 studenten, gem SS=48,6)			
Richting	aantal	%	SS
	leerlingen		
aso	1449	79,5	56,4
Moderne talen	1127	61.8	61.3
Klassieke talen	>476	26.1	60.1
Wiskunde	116	6.3	63.64

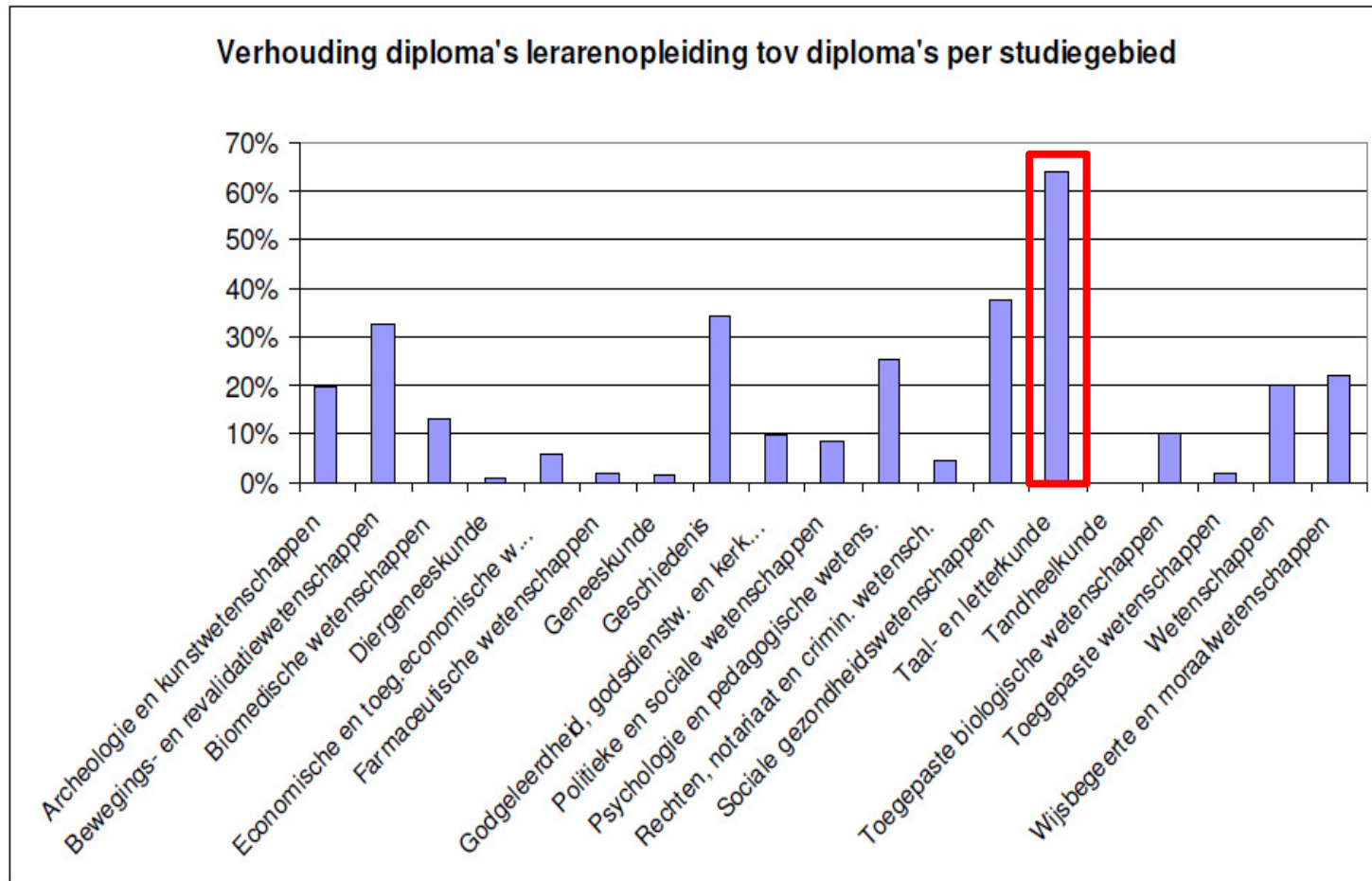
## Vooropleiding generatiestudenten Kulak 2008-2013

	Frans	Duits	Engels
Latijn	52,08	46,87	43,71
Moderne Talen	58,79	83,17	63,21
Wiskunde	15,71	13,97	16,36
Wetenschappen	29,58	16,73	16,76
Economie	20,06	27,86	30,06
Grieks	12,44	3,33	8,29
humane	3,36	0	4,1
Steiner	1,43	0	0,86
tso	1,94	4,03	1,60
kso	0,65	0	0,67

## Slaagcijfers alle studenten Frans fase 1 KU Leuven (incl. Kulak)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Duits	65 %	62 %	69 %
Engels	60 %	51 %	50 %
Frans	64 %	70 %	50 %

## 5.2. Instroom Specifieke LerarenOpleiding Leuven



## Instroom Specifieke LerarenOpleiding Leuven

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	Totaal over 3 jaar
<b>Nederlands</b>	19,39	19,44	18,80	19,23
<b>Engels</b>	25,86	19,05	19,66	21,63
<b>Frans</b>	14,83	18,25	18,80	17,22
<b>Duits</b>	5,70	5,56	5,98	5,74
<b>Latijn</b>	9,51	11,90	13,25	11,48
<b>Grieks</b>	3,80	4,76	6,41	4,94
<b>Spaans</b>	14,83	13,49	9,83	12,82
<b>Italiaans</b>	2,28	4,76	4,27	3,74
<b>Russisch</b>	1,14	1,19	1,71	1,34
<b>Chinees</b>	1,52	0,79	0,43	0,93
<b>Japans</b>	1,14	0,79	0,85	0,93
	100	100	100	100

## Instroom Specifieke LerarenOpleiding Leuven

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	Totaal over 3 jaar
<b>Engels</b>	55,74	44,44	44,23	48,50
<b>Frans</b>	31,97	42,59	42,31	38,62
<b>Duits</b>	12,30	12,96	13,46	12,87
	100	100	100	100

## Instroom Specifieke LerarenOpleiding Leuven

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	Totaal over 3 jaar	Gem. instroom generatiestudenten ba T&L Leuven (incl. Kulak) 2006-2009	Gem. studenten OPO Tik 1 ba TT Antwerpen 2008-2013
<b>Engels</b>	55,74	44,44	44,23	48,50	50,93	46,2
<b>Frans</b>	31,97	42,59	42,31	38,62	31,83	37,6
<b>Duits</b>	12,30	12,96	13,46	12,87	17,23	16,2
	100	100	100	100	100	100